

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเมืองมินามาตะ

ปรับปรุงเอกสารล่าสุด 13 กันยายน 2550

1. การสร้างความเป็นอยู่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(1) แยกขยะ 22 ประเภท : ปี ค.ศ. 1993 เมืองมินามาตะริเริ่มแยกขยะ 20 ประเภทเป็นแห่งแรกในญี่ปุ่น แล้วเพิ่มเติมแยก ขวดพลาสติกใส พลาสติกเก่า ขยะเปียก บวกกับการรวมประเภทจนเป็นขยะ 22 ประเภทในปัจจุบัน ประชาชนเป็นตัวหลักในการดำเนินงาน มีศูนย์รวมขยะอยู่ในเมืองประมาณ 300 แห่ง โดยรวบรวมขยะเดือนละ 1-2 ครั้ง

(2) เครือข่ายสตรีเพื่อลดปริมาณขยะ : เดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 1997 กลุ่มภาคประชาชนจำนวน 16 กลุ่มเข้ามารวมตัวกันโดยมีสุขภาพสตรีเป็นประธาน กิจกรรมหลักคือ ยื่นข้อเสนอให้เลิกใช้ถาดพลาสติกบรรจุอาหารสด แจกถุงจ่ายกับข้าวเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกในซูเปอร์มาร์เก็ต ตั้งระบบมาตรฐาน ECO SHOP และดำเนินการตรวจสอบจัดทำและแจกจ่ายนิทานภาพเพื่อลดขยะ และอื่นๆ ในปี 1999 ได้รับรางวัลครั้งพิเศษด้านสิ่งแวดล้อมจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2001 ได้รับรางวัลใหญ่จาก กลุ่มเพื่อนร่วมลดขยะ

(3) มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO ฉบับครัวเรือน : แต่ละครอบครัวเลือกหัวข้อที่จะปฏิบัติ 5 ข้อจาก 35 ข้อที่กำหนดไว้ แล้วลงมือปฏิบัติ-> บันทึก -> ทบทวนเพื่อปรับปรุง กรรมการตรวจสอบมาจากเครือข่ายสตรีเพื่อลดปริมาณขยะ โดยผู้ว่าการเมืองเป็นผู้รับรอง ไบร่รับรองมีผลในระยะเวลา 3 ปี มีการตรวจซ้ำปีละ 1 ครั้ง มีประชาชนร่วมในโครงการ 85 ครัวเรือน

-> โครงการนี้หยุดนิ่ง ไม่แพร่หลายในหมู่ประชาชน เจ้าหน้าที่สำนักงานเมืองและที่ประชุมคณะกรรมการเมืองจึงเริ่มทดลอง มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO ฉบับประชาชน ตั้งแต่เดือนกันยายน ค.ศ. 2007 เพื่อเริ่มใช้ในปี 2008

(4) ข้อตกลงความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมภายในเขต : มีการสร้างข้อตกลงในการอยู่อาศัยร่วมกันขั้นพื้นฐาน ให้ประชาชนทำสัญญาต่อกันว่าจะปฏิบัติตามกฎที่ตั้งขึ้น เป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยภายในเขตด้วยมือของประชาชน ปฏิบัติใน 8 เขต (เป็นข้อกำหนดของพิพิธภัณฑท์ทั้งหมู่บ้าน)

(5) มาตรฐาน ECO SHOP – สร้างร้านค้าที่เอื้อต่อสิ่งแวดล้อม : มีการรับรองมาตรฐานตั้งแต่ปี ค.ศ. 1999 ครอบคลุมการใช้ทรัพยากร รีไซเคิล การขายสินค้าที่ติดสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และอื่นๆ ร้านค้าที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดไม่น้อยกว่า 4 ข้อ จากทั้งหมด 16 ข้อ สามารถสมัครเข้ารับการตรวจสอบได้ หน่วยงานตรวจสอบคือ เครือข่ายสตรีเพื่อลดปริมาณขยะ (ตรวจสอบจากสภาพจริง) ผู้ว่าการเมืองเป็นผู้รับรอง ร้านที่ผ่านการรับรองจะ

ได้รับใบรับรอง สติกเกอร์ และโปสเตอร์ ใบรับรองมีผล 3 ปี มีการตรวจซ้ำปีละ 1 ครั้ง มีร้านค้าที่ได้รับการรับรอง 16 ร้าน

(6) กล่องเสียดายของ : กิจกรรมนี้เริ่มเมื่อเดือนกรกฎาคม คศ. 2007 เป็นการแลกเปลี่ยนของเพื่อลดปริมาณขยะ มีข้อมูลที่ช่องบริการในสำนักงานเมืองและบนโฮมเพจ ขณะนี้กำลังศึกษาการจัดตั้งศูนย์รีไซเคิลเพื่อให้สามารถจัดวางของเหล่านี้แสดงจริงได้

2. การสร้างเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(1) มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO14001 : สำนักงานเมืองมินามาตะได้รับการรับรองมาตรฐานเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ คศ. 1999 และเมื่อวันที่ 30 กันยายน คศ. 2003 ได้เปลี่ยนเป็น มาตรฐาน ISO14001 แบบรับรองด้วยตัวเอง โดยตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนเป็นผู้ตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายสิ่งแวดล้อม และยึดผลจากคณะกรรมการชุดนี้เป็นหลักมากกว่าการตรวจสอบแบบเดิม

(2) มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO ฉบับโรงเรียน - สร้างโรงเรียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : เมืองมินามาตะเป็นผู้ตั้งมาตรฐานขึ้นในปี คศ. 2000 โดยมีหัวข้อกิจกรรมสำหรับโรงเรียนโดยเฉพาะ นักเรียนและอาจารย์เลือกหัวข้อประมาณ 5 ข้อ ปฏิบัติและบันทึก การปรับปรุงทำโดยการผ่านที่ประชุมบุคลากรหรือคณะกรรมการ ISO การตรวจสอบทำโดยคณาจารย์ละเจ้าหน้าที่แผนกวางแผนสิ่งแวดล้อมของเมือง โดยผู้ว่าราชการเมืองให้การรับรอง ใบรับรองมีอายุ 3 ปี มีการตรวจสอบซ้ำปีละ 1 ครั้ง ภายในเดือนพฤษภาคม คศ. 2000 โรงเรียนประถมและมัธยมต้นในเขตเมือง 16 โรงเรียนทั้งหมดผ่านการรับรอง เดือนสิงหาคม คศ. 2003 มีการก่อตั้ง "สภาชาวบ้านมินามาตะเพื่อหยุดกามลพิษจากอุตสาหกรรม" มีการประชุมชาวบ้านและการบรรยายในท้องถิ่นกว่า 50 ครั้งเพื่อเรียนรู้ปัญหาจากมลพิษจากอุตสาหกรรม และพัฒนาเป็นกิจกรรมต่างๆเพื่อหยุดยั้งการทิ้งกามลพิษอุตสาหกรรม

3. การสร้างวัตถุที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

(1) ผลผลิตทางการเกษตรยี่ห้อมินามาตะ :

1. หัวหอมใหญ่สำหรับทำสลัด ... เป็นการผลิตที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัย ได้รับการรับรองจากจังหวัดคุมาโมโตะเป็นผลผลิตการเกษตรที่ผลิตด้วยวิธีการพิเศษ มีการแสดงคุณภาพผลผลิตตามไถด์ไลน์ของกระทรวงเกษตร ถือเป็น [ผลผลิตการเกษตรที่ใช้ยาปราบศัตรูพืชเคมีและปุ๋ยเคมีในปริมาณน้อย] และส่งขายไปทั่ว

ประเทศ ปี 1997 ได้รับรางวัลรัฐมนตรีกะทรวงเกษตรประมงและป่าไม้ ในการประกวดการส่งเสริมการเกษตรที่
รักษาสิ่งแวดล้อมระดับประเทศครั้งที่ 3

2. ชามินามาตะ ... ผลิตภัณฑ์บริโภคได้อย่างมั่นใจในความปลอดภัย ด้วยวิธีการเกษตรปลอดสารพิษ
เกษตรสารเคมีปริมาณต่ำโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์

(2) ส่งเสริมการประมงที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม : ในปี 1997 กระทรวงมหาดไทยเพื่อแก้ปัญหาปลาปนเปื้อน
สารพิษต้นเหตุของโรคมินามาตะ ได้ถูกยกเลิกหลังใช้งานมาเป็นเวลา 20 ปี หลังจากนั้นมีการเพาะเลี้ยง ปล่อยปลา
และทำกระชังเลี้ยงปลา เป็นกิจกรรมหลักเพื่อส่งเสริมงานประมง และฟื้นฟูทะเลมินามาตะที่ได้รับความเสียหาย
จากการเกิดโรคมินามาตะ สร้าง “ พื้นที่สาหร่ายทะเล “ ที่มีประโยชน์ในหลายด้าน สร้างแนวคิด [ป่าสาหร่าย
ทะเล] ที่ช่วยฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

(3) ช่างฝีมือสิ่งแวดล้อม : เป็นระบบมาตรฐานที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ความสำคัญต่อช่างฝีมือที่สรรค์สร้างงานที่คำนึงถึง
สิ่งแวดล้อม และช่วยส่งเสริมการฟื้นฟูท้องถิ่น เริ่มระบบเมื่อเดือนธันวาคม 1998 ปัจจุบันมีช่างฝีมือได้รับการ
รับรอง 28 คน

(4) มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO ด้านผลิตภัณฑ์ : เป็นมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่เมืองรับรองสำหรับครัวเรือนเกษตรกรผู้
เลี้ยงผลิตภัณฑ์ มีครัวเรือนที่ได้รับการรับรองจำนวน 3 ครัวเรือน

(5) ธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อม : เดือนพฤษภาคม ปี 1993 จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนหลากหลายพืชมินามาตะ มีการพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ใหม่ และสมัครเรื่องมาตรฐาน ISO โดยใช้หัวข้อเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม เดือนมีนาคม 1999 ให้ความ
ช่วยเหลือในการให้ความรู้และพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับธุรกิจท้องถิ่น เช่นธุรกิจด้านสิ่งแวดล้อม มีการจัดตั้งศูนย์
เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมมินามาตะโดยใช้ภาคธุรกิจ มหาวิทยาลัยและหน่วยงานวิจัยเป็นเครือข่ายหลักในการ
แลกเปลี่ยนข้อมูล

4. อื่นๆ

(1) รางวัลสิ่งแวดล้อมมินามาตะ : ให้รางวัลแก่กิจกรรมหรือผลงานวิจัยทั้งในประเทศและแถบเอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 1992 เพื่อช่วยเหลือ
และแลกเปลี่ยนกับผู้ได้รับรางวัล จนถึงครั้งที่ 9 ในปี 2007 มี 27 หน่วยงาน และ 7 บุคคลได้รับรางวัล

(2) ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม : กลุ่มตัวแทนภาคประชาชนและผู้ว่าการเมืองไปบรรยายและจัด
งานนิทรรศการโรคมินามาตะ ที่มหาวิทยาลัยปักกิ่งในเดือนพฤษภาคม 1999 และมหาวิทยาลัยนานกิงในเดือน

พฤษภาคม 2001 นอกจากนั้นยังรับผู้วิจัยในโครงการระยะ 1 เดือนของ JICA จำนวนทั้งสิ้น 76 คนจาก 23 ประเทศ มาเรียนรู้การสร้างเมืองสิ่งแวดล้อมจากประสบการณ์โรคมินามาตะ โดยความร่วมมือของประชาชน

(3) ประกวดเมืองแห่งสิ่งแวดล้อม : สำหรับหมวดเมืองขนาดประชากรสองหมื่นถึงห้าหมื่นคน เมืองมินามาตะได้ อันดับหนึ่งตั้งแต่การประกวดครั้งแรกในปี 2002 ตลอดมาจนถึงครั้งที่ 6 ในปี 2007 ส่วนในหมวดไม่จำกัดจำนวน ประชากร ได้อันดับ 1 ในปี 2005 และ 2006 และอันดับ 2 ในปี 2004 และ 2007

(4) ประกาศการสร้างเมืองต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม : ในงาน ประชุมนานาชาติมินามาตะ 1992 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 1992 โดยจะนำเอาประสบการณ์สำคัญที่ได้รับการฝึกฝนจากโรคมินามาตะมาเผยแพร่ต่อชาวโลกในวงกว้าง และประกาศความมุ่งมั่นในการสร้างเมืองต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม ที่คำนึงถึงวงจรชีวิตของธรรมชาติ นับแต่นั้นมาประชาชนก็ร่วมมือกันปฏิบัติตามนโยบายอย่างกระตือรือร้น

(5) พิพิธภัณฑสถานหมู่บ้าน : นับเอาพื้นที่ท้องถิ่นทั้งหมดเป็นพิพิธภัณฑสถานที่ไม่มีอาคารเฉพาะ ประชาชนจะเป็นผู้แนะนำและอธิบายให้ผู้มาเยือนทราบเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ธรรมชาติ และอุตสาหกรรมของท้องถิ่น ผู้ว่าการเมืองเป็นผู้กำหนดพื้นที่ตามพันธสัญญาสร้างหมู่บ้านเข้มแข็งแห่งเมืองมินามาตะ ปัจจุบันมีกำหนด 4 ท้องถิ่น มีการอนุรักษ์ภูมิทัศน์ของชุมชน พัฒนาการแปรรูปขยะเปียกเป็นปุ๋ยและอื่นๆ โดยตั้งแนวทางของท้องถิ่น 6 แนวทาง แล้วจัดทำเป็นพันธสัญญาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ท้องถิ่นคะกุเมชิได้รับรางวัลชนะเลิศจากงานเกษตรป่าไม้ ประมงในหมวดพัฒนาหมู่บ้าน เมื่อปี 2005

(6) มหาวิทยาลัยสิ่งแวดล้อมมินามาตะ : จัดตั้งขึ้นในปี 2007 เปิดคอร์สสัมมนาระยะสั้นโดยใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีมากมายในเมืองมินามาตะเป็นผู้สอน และใช้พื้นที่ทั้งหมดในเมืองเป็นบริเวณมหาวิทยาลัย เพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติเพื่อสร้างเมืองน่าร่อด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติจริงเช่นเมืองมินามาตะ รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากโรคมินามาตะ ในครั้งที่ 1 มีผู้เข้าร่วม 34 คนจากทั่วประเทศ และในอนาคตมีแนวทางที่จะเข้าร่วมกับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น เพื่อจัดระบบให้การเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในเมืองมินามาตะสามารถนำไปนับเป็นหน่วยการเรียนในมหาวิทยาลัยได้

(7) โรงเรียนฝึกทักษะสิ่งแวดล้อมมินามาตะ : โดยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยคумаโมโตะ เริ่มเปิดสอนเมื่อเดือนตุลาคม 2007 ในหัวข้อปัญหาหริไซเคิล การจัดการด้านพลังงาน การบริหารจัดการท้องถิ่น และอื่นๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรที่จะสามารถสื่อความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อมออกไปยังโลกภายนอก โดยเป็นคอร์ส 5 ปี ระยะเวลาเทอมละ 1.5 ปี

- ผลงานจัดงานระดับประเทศและงานประชุมนานาชาติ

- 14 พฤศจิกายน 1991 งานประชุมนานาชาติมินามาตะเกี่ยวกับอุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ มีการเสนา่งานวิจัยจาก 9 ประเทศ และแถลง แนวทางอนาคตของเมืองมินามาตะกับประเด็นที่ต้องขบคิด
- 7 พฤศจิกายน 1992 งานประชุมไม่นานาชาติครั้งที่ 3 และงานไม่แห่งชาติครั้งที่ 33 (ถึงวันที่ 14)
- 1 พฤษภาคม 1996 งานมินามาตะฟอรัมด้านสิ่งแวดล้อมนานาชาติ (ถึงวันที่ 2)
- 11 พฤศจิกายน 1998 งานฟอรัมนโยบายสร้างท้องถิ่นโดยเชิดชูวัฒนธรรม ระดับชาติ ครั้งที่ 8 (ถึงวันที่ 13)
- 24 พฤษภาคม 2000 งานประชุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม มินามาตะ (ถึงวันที่ 26)
- 30 พฤษภาคม 2000 งานประชุมนานาชาติสิ่งแวดล้อม Mansfield (ถึงวันที่ 1 มิถุนายน)
- 15 ตุลาคม 2001 งานประชุมนานาชาติ ปรอทในฐานะสารปนเปื้อนทำลายสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 6 (ถึงวันที่ 19)
- 22 สิงหาคม 2002 งานสิ่งแวดล้อมสหประชาชาติเด็กควู in MINAMATA 2002 (ถึงวันที่ 24)
- 11 สิงหาคม 2003 งานชุมนุมมาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO ฉบับโรงเรียน ระดับชาติ (จัดโดยเมืองมินามาตะ สนับสนุนโดยกระทรวงสิ่งแวดล้อม)
- 23 สิงหาคม 2003 งานนิทรรศการระดับประเทศเพื่อร่วมกันคิดเรื่องการรีไซเคิลกล่องนม (ถึงวันที่ 24)
- 28 กุมภาพันธ์ 2004 งานนิทรรศการระดับประเทศเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ครั้งที่ 1 โดยจังหวัดคุมาโมโตะ (ถึงวันที่ 29)
- 10 กุมภาพันธ์ 2007 ประชุมนัดพบเมืองท้องถิ่นทั่วโลก โดยกระทรวงคมนาคม (ถึงวันที่ 11)